

חוק הערבות, תשכ"ז-1967 *

1. (א) ערבות היא התחייבותו של אדם לקיים חיובו של אדם אחד כלפי אדם שלישי.
(ב) הערבות יכול שתהיה לחיוב כולו או מקצתו, קיים או עתיד לבוא, מתחדש או מותנה, קצוב או בלתי קצוב.
2. אין ערבות אלא לחיוב בר-תוקף.
3. הערבות נוצרת בהסכם בין הערב לבין הנושה או בהתחייבותו של הערב שהודעה עליה ניתנה לנושה; ואם היתה הערבות על פי צו של רשות – משנמסר כתב הערבות לרשות.
4. (א) אין הערב חב ביותר מחיובו של החייב ולא כחמור ממנו.
(ב) הערב חב גם בריבית, בהוצאות ובדמי נזק שנתחייב בהם החייב כשל החיוב הנערב, ודינם של כל אלה כדין החיוב הנערב; והוא כשאין כוונה אחרת משתמעת מן הערבות.
(ג) היה היקף הערבות מוגבל, אין הערב חב אלא בתחום ערבותו.
5. (א) הוקטן החיוב הנערב, על פי הסכם בין החייב לבין הנושה או על פי ויתור של הנושה, מופטר הערב במידה שהופטר החייב.
(ב) הוגדל החיוב הנערב, על פי הסכם בין החייב לבין הנושה, אין הדבר משנה בחיובו של הערב.
(ג) חל בחיוב הנערב שינוי אחר, על פי הסכם בין החייב לבין הנושה, משתנה חיובו של הערב לפי השינוי, אולם הברירה בידי הערב –
(1) למלא ערבותו ללא שינוי, אם ניתן לעשות כן;
(2) לבטל ערבותו אם השינוי היה יסודי הפוגע בזכויות הערב.
6. (א) גרם הנושה לאי-מילוי החיוב הנערב, מופטר הערב.
(ב) גרם הנושה לפקיעת ערוכה שניתנה להבטחת החיוב הנערב ונגרם על ידי כך לערב נזק, מופטר הערב כדי סכום הנזק.
7. (א) כל טענה שיש לחייב כלפי הנושה בקשר לחיובו עומדת גם לערב.
(ב) התיישנה התביעה נגד החייב, מתיישנת גם התביעה נגד הערב, אם לא התיישנה לפני כן.
8. הערב והחייב אחראים כלפי הנושה יחד ולחוד, אולם אין הנושה רשאי לדרוש מן הערב מילוי ערבותו בלי שדרש תחילה מן החייב קיום חיובו, אלא באווז הנסיבות האלה:
(1) הערב ויתר על הדרישה מן החייב;
(2) ניתן נגד החייב צו קבלת נכסים או צו פירוק;
(3) החייב מת או נמצא מחוץ לישראל או שמתן הדרישה כרוך בקשיים מיוחדים.

* נתקבל בכנסת כיום ב' בניסן תשכ"ז (12 באפריל 1967); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בח"ח 632, תשכ"ה, עמ' 71.

9. זולת אם ניתנה הערכות שלא בהסכמת החייב, זכאי הערב לחזור על החייב ולהיפרע ממנו מה שנתן למילוי ערכותו, בתוספת הוצאות סבירות שהוציא לרגל הערכות וריבית כשיעור המלא לפי חוק פסיקת ריבית, תשכ"א-1961¹, מיום מילוי הערכות או מיום ההוצאות.
10. (א) הערב לא יהיה זכאי לחזור על החייב במידה שהוא היה עשוי להיות מופטר על ידי טענה שעמדה לחייב כלפי הנושה בקשר לחיובו והטענה היתה ידועה לערב ולא התגונן בה; ובלבד שזכות הערב לחזור על החייב אינה נפגעת אם עשה כאמור בסעיף 5 (ג) (1).
- (ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו אם הערב מילא את ערכותו לאחר ששלח לחייב הודעה על כוונתו לעשות כן ונתן לו זמן סביר לפנות לבית המשפט.
11. לערב יהיו, לפני שמילא ערכותו, אותם הסעדים להבטחת זכותו לחזור על החייב הנתונים לנושה להבטחת חוב שטרם הגיע זמן פרעונו.
12. היה החיוב הנעוץ מובטח גם בשעבוד נכס של החייב, יעבור השעבוד לזכות הערב, לאחר שמילא ערכותו, להבטחת זכותו לחזור על החייב, ועל נותן השעבוד והנושה לעשות, לפי דרישת הערב, את הפעולות הדרושות כדי שכוחה של ההעברה יהיה יפה לכל דבר; והכל במידה שאין הדבר פוגע בזכויות הנושה.
13. שנים או יותר שערבו חיוב אחד, אם במאוחד ואם בנפרד, יהיו אחראים יחד ולחוד; ואם היה היקף הערבויות שונה, יהיו אחראים כאמור בתחום הערכות המשותפת; והכל כשאין כוונה אחרת משתמעת מן הערבויות.
14. נתן אדם לנושה התחייבות למילוי ערכותו של ערב, יהא דין ערכותו של הערב כלפי הנושה כדין חיוב נערב הן לענין היחסים בין אותו אדם לבין הנושה והן לענין היחסים בינו לבין הערב.
15. (א) ניתנה ערכות לחיוב עתיד לבוא רשאי הערב, כל עוד לא נוצר החיוב הנערב, לבטל ערכותו על ידי מתן הודעה בכתב לנושה, אולם עליו לפצות את הנושה בעד הנזק שנגרם לו עקב הכיטול.
- (ב) ניתנה ערכות כאמור בהסכמת החייב וביטל הערב ערכותו בלי שנתן לחייב הודעה על כך זמן סביר מראש, על הערב לפצות את החייב בעד הנזק שנגרם לו עקב אי-מתן ההודעה.
16. התחייבות של אדם לשפות נושה בשל אי-קיום חיובו של חייב כלפי הנושה, כשהתחייבות אינה בכחינת ערכות, יחולו עליה סעיפים 3, 9, 11 ו-12, כשינויים המחוייבים לפי הענין.
17. ערכות לחיוב שתקפו פגום רק מבחינת כשרותו או ייצוגו של החייב יראוה כהתחייבות לשיפוי; על התחייבות לשיפוי בשל אי-קיום חיוב כאמור לא יחולו סעיפים 9, 11 ו-12.
18. הוראות חוק זה יחולו כשאין בדין אחר הוראות מיוחדות לענין הגדון, ובאין כוונה אחרת משתמעת מן ההסכם בין הצדדים.

¹ ס"ח 348, תשכ"א, עמ' 182.

20. תחילתו של חוק זה ביום כ"ו באלול תשכ"ז (1 באוקטובר 1967); על ערבויות והתחייבויות לשיפוי שניתגו לפני תחילת חוק זה יוסיף לחול הדין הקודם.

יעקב ש' שפירא
שר המשפטים

לוי אשכול
ראש הממשלה

שניאור זלמן שזר
נשיא המדינה

• חוק המשכון, תשכ"ז-1967 •

1. (א) מישכון הוא שעבוד נכס כערובה לחיוב; הוא מזכה את הנושה להיפרע מן המשכון אם לא סולק החיוב.
(ב) הערובה יכול שתהיה לחיוב כולו או מקצתו, קיים או עתיד לבוא, מתחדש או מותנה, קצוב או בלתי קצוב.
2. (א) הוראות חוק זה יחולו כשאינן בדין אחר הוראות מיוחדות לענין הנדון.
(ב) הוראות חוק זה יחולו על כל עסקה שכוונתה שעבוד נכס כערובה לחיוב, יהא כינויה של העסקה אשר יהא.
3. (א) מישכון נוצר בהסכם בין החייב לבין הנושה.
(ב) הגבלה או תנאי החלים, לפי דין או הסכם, על העברת בעלות בנכס יחולו גם על מישכונו.
4. כלפי נושים אחרים של החייב יהיה כוחו של מישכון יפה –
(1) בנכסים שיש לגביהם בדין אחר הוראות מיוחדות לענין זה – בהתאם לאותן הוראות;
(2) בנכסים נדים ובניירות ערך שאין לגביהם בדין אחר הוראות מיוחדות לענין זה והם הופקדו בידי הנושה או בידי שומר מטעם הנושה שאיננו החייב – עם הפקדתם כאמור וכל עוד הם מופקדים;
(3) בנכסים נדים ובניירות ערך שלא הופקדו כאמור ובכל מקרה אחר – עם רישום המשכון בהתאם לתקנות שהותקנו לפי חוק זה, אולם כלפי נושה שידע או היה עליו לדעת על המשכון יהיה כוחו של המשכון יפה אף ללא רישום.
5. נכסים נדים שמושכנו כשהיו בהחזקתו של הממשכן והם הופקדו כאמור בסעיף 4 (2) או שמישכונם נרשם כאמור בסעיף 4 (3), יהיה כוחו של המשכון יפה לכל דבר, אף אם הממשכן לא היה בעל הנכסים או לא היה זכאי למשכנם, ובלבד שהנושה פעל בחום-לב והנכסים באו לידי הממשכן על דעת בעליהם או על דעת מי שהיה זכאי להחזיקם.

כוחו של המשכון
כלפי נושים
אחרים

תקנת השוק

* נחקבל בכנסת ביום ב' בניסן תשכ"ז (12 באפריל 1967); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בה"ח 669, תשכ"ה, עמ' 364.